

“Nu ben ik doodsbang”, zegt Jezus in het gedeelte van het evangelie naar Johannes, dat we zojuist hebben gelezen.. Letterlijk staat er: heen en weer geschud, geschokt, onrustig. Jezus gebruikt hier de woorden van Psalm 43: 5 ‘mijn hart is onrustig in mij’.

Het is de onrust van iemand, die door wat hem overkomt, door wat hem treft, heen en weer geschud is, geschokt is. En wat hem gebeurt, overkomt hem van de kant van mensen, van ‘liefde-loos volk’, zoals diezelfde Psalm 43 ons aanreikt. Het zijn mensen die nogal eens elkaars hart heen en weer schudden, schokken, verbijsteren. En waarom? Omdat ze zich bedreigd voelen door het succes van de ander, door de plaats die die verworven heeft? Omdat ze afgunstig zijn en willen hebben wat de ander al heeft? Omdat ze zich ten koste van de ander groot willen maken? Omdat ze handelen zonder enige bereidheid rekening te houden met een ander, met ander-

mans gevoelens, met andermans hart? ‘Liefdeloos volk’ vat Psalm 43 hen samen. Liefdeloos, want zonder enig oog voor de ander.

Jezus hart is geschokt, onrustig. Bovendien lijkt zelfs wat anders een houvast is, als je geschokt bent geen houvast meer te bieden.

“U bent toch mijn God, mijn toevlucht”, zegt de Psalmdichter, “waarom wijst U mij af?” Want zo voelt het, dat niet alleen mensen maar ook God je afwijst. En dat daarmee alle houvast je ontnomen is.

“Doe mij recht”, roept de Psalmdichter wanhopig en geschokt. “Doe mij recht” roepen al die mensen geschokt door wat hen overkomt, gebeurt. “Doe mij recht”, roepen de mensen in Syrië, in Egypte, in Irak, in Iran en waar al niet. “Doe mij recht”, roepen de mensen verlangend naar vrede, naar een samenleving waar ze gehoord en gezien worden en kunnen leven zoals bij hen past. “Doe mij recht” roepen mensen ontdaan

door ziekte die hen onverwacht treft en die hen zich zo kwetsbaar en breekbaar doet voelen en hen zo onzeker maakt. “Doe mij recht” roepen degenen die geen kans zien zich een plaats te verwerven in onze samenleving. “Doe mij recht” roepen wij allen, want we willen recht gedaan worden. En in een samenleving, waar het ik van de mensen nogal dik is geworden, waar ieder steeds meer ruimte nodig heeft voor zichzelf, daar raken mensen in het nauw.

“Doe mij recht” want het is liefdeloos volk dat zich tegen mij keert. Liefdeloos omdat het niet eens geïnteresseerd is in wat ik doormaak, in wat mij is aangedaan, in het onrustig zijn van mijn hart.

Dat recht doen krijgt hier bij Johannes de klank van verheerlijken. Verheerlijken is een woord dat Johannes graag gebruikt en hij bedoelt ermee: in het goddelijke licht plaatsen en naar zijn bedoeling tonen. In de vertaling vind je het nauwelijks

terug en toch is dat woord hier de rode draad: het goddelijke licht dat over de dingen valt, de goddelijke glans, Gods heerlijkheid.

“Verheerlijk uw naam” zegt Jezus dan ook meer dan “laat nu zien hoe groot uw naam is”, zoals we lezen in de Nieuwe Bijbelvertaling. Want meer dan om het groot zijn van zijn naam, om het zich een naam hebben, gaat het om verheerlijken, om het oplichten van Gods aanwezigheid; gaat het om het oplichten van Gods nabijheid midden tussen alle liefdeloosheid. Want zelfs daar waar je dat het allerminst verwacht: te midden van hardheid en liefdeloosheid –zelfs daar of misschien moet je zeggen: juist daar licht iets op van Gods heerlijkheid.

Waar? Kijk, daar waar al is het maar één hart heeft voor angstige en door het leven geblutste te mensen. Kijk, daar waar één alles inzet voor de zaak van het leven, van omzien, van recht

doen, van opbeuren, van heel maken. Daar licht even iets op van Gods heerlijkheid. Juist daar.

Even naar de actualiteit, naar het drama met de bus met schoolkinderen uit België die onlangs verongelukte. Tal van kinderen vonden de dood.

Een nog veel groter aantal mensen is ontred-derd, is in een peilloze diepte van verdriet en gemis getuimeld. Waar is God nou, denk je, want wat hier is gebeurd kun je niet rijmen met Gods aanwezigheid. Ziet u er een plan achter, vroeg een journalist aan de pastoor van Lommel. Dat zag hij niet. Gods heerlijkheid krijgt geen gestalte in een plan waardoor kinderen de dood vinden.

Gods heerlijkheid is eerder daar te vinden, waar mensen elkaar nabij zijn, elkaar steunen, verdriet delen. God is niet nabij als één die een ongeluk veroorzaakt, maar als één die wie door een ongeluk getroffen wordt nabij is. In die nabijheid licht iets op van Gods heerlijkheid. Die heerlijkheid van God licht dan ook op in de weg die Je-

zus gaat, licht op in Jezus zelf, die zijn leven geeft.

En dus is voor Johannes het kruis niet een plek van ultieme vernedering, maar van verheerlijking, van verhoging, van iets zichtbaar maken van God, van de goddelijke glans die zelfs daar te vinden is waar iemand onschuldig wordt geoordeeld, weggeschoven, weg gemanipuleerd. Het wordt daar zichtbaar waar iemand trouw blijft aan de roeping recht te doen, heel te maken, om te zien, barmhartig te zijn en genadig. Het wordt daar zichtbaar waar iets oplicht van een trouw die verder reikt dan alle liefdeloosheid, die zelfs tot in die liefdeloosheid te vinden is en gedaan blijft worden. Het kruis onderstreept, dat Gods nabijheid tot in het lijden, tot in de pijn gevonden wordt en dat zijn heerlijkheid er één is die meelijdt, die ondersteunt, die een bron van moed is en kracht, één die je helpt.

Intussen is dat allemaal gemakkelijk gezegd, maar de weg die Jezus gaat, de weg van de graankorrel die zijn leven geeft, de weg van lijden, van kwetsbaar zijn, is nog niet zo gemakkelijk te gaan. Jezus' hart is dan ook onrustig. Zal ik het wel doen? Zal ik het misschien niet doen? Waarom zou ik doen wat niemand doet, trouw blijven, barmhartig zijn, leven op de been helpen? Waarom zou ik spiegel zijn in mijn keuzes waarlangs Gods glans, Gods heerlijkheid de wereld in schijnt? Geen barmhartigheid is blijkbaar mogelijk zonder deze onrustig makende vragen. Waarom ik? Waarom zou ik deze zoveel vragende weg gaan?

En terwijl de vraag gesteld wordt, weet ook Jezus: 'juist hiervoor ben ik gekomen'. En wetend dat je niet anders kunt, roep je uit: maak uw naam groot. verheerlijk uw naam, laat oplichten uw nabijheid tot in de diepte van wat gebeurt.

Dan klinkt een stem. Uit de hemel klinkt die, vertelt Johannes. Bij het woord hemel zijn we, als ons gevraagd wordt, waar is dan dan, geneigd naar boven te kijken. Maar wat is boven, als de aarde draait en wat nu bovben is straks weer beneden is? De hemel is dan ook niet zozeer boven, is niet zozeer een plaats die je aan kunt wijzen. De hemel is daar waar God is. Is dat dichtbij, rakelings nabij? Ik denk het wel, want God, de hemel dus, heeft zich met ons verbonden. En tegelijk is hemel wat meer is dan wat wij zijn, dat ons ontstijgt, ons en onze wereld overstijgt, is hemel waar we geen grip op krijgen, waar liefdeloosheid en genadeloosheid geen grip op krijgt, maar die wel degelijk van zich laat horen waar mensen door liefdeloosheid worden belaagd en in het nauw gebracht, waar mensen zich al te kwetsbaar gaan voelen onder wat hen overkomt.. De stem, Gods stem schrijft woorden in ons hart, woorden van wegen om te gaan, van roeping,

van barmhartigheid om te doen, woorden van nabijheid die moed geeft. Even licht iets van Gods heerlijkheid op in het leven van Jezus, van één die veel voor je betekent en veel voor je doet.

“Ik heb mijn heerlijkheid getoond en ik zal hem weer tonen”, klinkt het. Ik heb dat gedaan, dat tonen van mijn heerlijkheid: in de schepping, in de bevrijding uit Egypte, in het aanreiken van woorden om naar te leven, in profeten, in de terugkeer uit de ballingschap, telkens als de wereld een tuin werd, een plaats waar het goed was, telkens als mensen aan die tuin wilden gaan werken. Telkens weer lichtte die heerlijkheid even op. En het zal weer gebeuren, dat oplichten, dat verheerlijken. Hier bij deze Ene wiens hart onrustig is, maar die desondanks trouw blijft aan waar Hij voor gaat.

Is het een donderslag bij heldere hemel deze stem? Of eens tem alleen gericht tot Jezus, om

Hem moet te geven? Hij is gericht op jullie allen, zegt Jezus. Want de heerlijkheid van God zal blijven oplichten in een wereld die zo hard kan zijn voor kwetsbare mensen. De heerlijkheid zal blijven oplichten en zal dat ook doen waar jullie je leven gedragen weten door die heerlijkheid en gericht weten door die woorden die in je hart geschreven zijn: woorden van genade, liefde, barmhartigheid.

En als Jezus omhoog geheven wordt, dat is in de taal van Johannes gekruisigd wordt, zal God, deze lijdende naar zich toe halen, dwz. in zijn weg van lijden naar leven, van woestijn naar tuin, van onleefbaarheid naar leven voluit, van liefdeloosheid naar liefde, van donker naar het licht van Gods heerlijkheid.

Want kijk: de graankorrel: die lijkt te verdwijnen als die in de grond wordt gestopt, maar hij komt in de gedaante van een aar met veel korrels terug.

Zo lijkt je soms zelf, zo lijkt de gemeente te verdwijnen. Maar bedenk: dat is eigen aan de weg van Gods heerlijkheid in een harde wereld. Die is kwetsbaar, breekbaar, zichzelf wegcijferend aanwezig met het oog op mensen, met het oog op nabijheid bij wie lijden en in het nauw raken. Het geheim van de weg van Jezus, het geheim van de weg van de gemeente van Christus is niet groot zijn, is niet imponerend aanwezig zijn, is niet hoge kijkcijfers halen. Het geheim is liefdevolle en dus kwetsbare nabijheid. Het geheim is God die nooit laat vallen wat zijn hand begonnen is. En dat is wat blijft: God die zijn aangezicht doet oplichten en ons in zijn licht doet leven. Waar twee of misschien drie in zijn naam aanwezig zijn, klein, kwetsbaar –zeker-, waar ze luisteren naar de verhalen uit de Schriften, samen bidden, samen zingen, waar ze in alle kleinheid proberen gestalte te geven aan de hoop die in

hen is, aan liefde, aan recht, daar licht iets van
Gods heerlijkheid op.

AMEN.